

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2020/1999

zo 7. decembra 2020

o reštriktívnych opatreniach proti závažnému porušovaniu a zneužívaniu ľudských práv

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä jej článok 29,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv a je odhodlaná chrániť tieto hodnoty, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní mieru a udržateľnej bezpečnosti a ktoré tvoria základy jej vonkajšej činnosti.
- (2) Ľudské práva sú univerzálne, nedeliteľné, vzájomne závislé a vzájomne prepojené. Štáty nesú primárnu zodpovednosť za dodržiavanie, ochranu a napĺňanie ľudských práv vrátane zabezpečovania súladu s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv. Porušovanie a zneužívanie ľudských práv na celom svete naďalej vyvoláva hlboké znepokojenie, a to aj pre výrazné zapojenie neštátnych subjektov do globálneho zneužívania ľudských práv a závažnosť mnohých takýchto činov. Takéto činy porušujú zásady a ohrozujú ciele vonkajšej činnosti Únie stanovené v článku 21 ods. 1 a 2 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“).
- (3) Rada 9. decembra 2019 uvítala, že vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“) začal prípravné práce na vytvorení režimu Únie so všeobecným rozsahom pôsobnosti, ktorým sa upravujú reštriktívne opatrenia proti závažnému porušovaniu a zneužívaniu ľudských práv.
- (4) Týmto rozhodnutím sa stanovuje rámec pre ciele reštriktívne opatrenia na riešenie závažného porušovania a zneužívania ľudských práv na celom svete. Rada v tejto súvislosti zdôrazňuje význam medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a vzájomného pôsobenia medzi medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom pri posudzovaní uplatňovania cielených reštriktívnych opatrení podľa tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie nemá vplyv na uplatňovanie iných existujúcich alebo budúcich rozhodnutí Rady v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ktorými sa v záujme riešenia porušovania ľudských práv ukladajú reštriktívne opatrenia vzhľadom na situáciu v určitých tretích krajinách.
- (5) Takéto ciele reštriktívne opatrenia budú sledovať ciele spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky stanovené v článku 21 Zmluvy o EÚ a prispieť k činnosti Únie zameranej na konsolidáciu a podporu demokracie, právneho štátu, ľudských práv a zásad medzinárodného práva v súlade s článkom 21 ods. 2 písm. b) Zmluvy o EÚ. Uplatňovanie takýchto cielených reštriktívnych opatrení bude v súlade s celkovou stratégiou Únie v tejto oblasti a posilní schopnosť Únie presadzovať dodržiavanie ľudských práv.
- (6) Na vykonanie niektorých opatrení je potrebná ďalšia činnosť Únie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Týmto rozhodnutím sa stanovuje rámec pre ciele reštriktívne opatrenia na riešenie závažného porušovania a zneužívania ľudských práv na celom svete. Vztahuje sa na:

- a) genocídu;

- b) zločiny proti ľudskosti;
- c) toto závažné porušovanie alebo zneužívanie ľudských práv:
 - i) mučenie a iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie;
 - ii) zotročovanie;
 - iii) mimosúdne popravy a zabíjanie, popravy a zabíjanie bez riadneho konania a svojvoľné popravy a zabíjanie;
 - iv) nedobrovoľné zmiznutie osôb;
 - v) svojvoľné zatýkanie alebo zadržiavanie;
- d) ďalšie porušovanie alebo zneužívanie ľudských práv, ktoré zahŕňa, nie však výlučne nasledovné činy, pokiaľ je toto porušovanie alebo zneužívanie rozšírené, systematické alebo inak vzbudzuje vážne obavy vzhľadom na ciele spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky stanovené v článku 21 Zmluvy o EÚ:
 - i) obchodovanie s ľuďmi, ako aj porušovanie ľudských práv zo strany prevádzачov migrantov, ako sa uvádza v tomto článku;
 - ii) sexuálne a rodovo motivované násilie;
 - iii) porušovanie alebo zneužívanie slobody pokojného zhromažďovania a združovania;
 - iv) porušovanie alebo zneužívanie slobody presvedčenia a prejavu;
 - v) porušovanie alebo zneužívanie slobody náboženského vyznania alebo viery.

2. Na účely uplatňovania odseku 1 by sa mal brať ohľad na medzinárodné obyčajové právo a všeobecne uznávané nástroje medzinárodného práva, ako napríklad:

- a) Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach;
- b) Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach;
- c) Dohovor o zabránení a trestaní zločinu genocídy;
- d) Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu;
- e) Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie;
- f) Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien;
- g) Dohovor o právach dieťaťa;
- h) Medzinárodný dohovor o ochrane všetkých osôb pred nedobrovoľným zmiznutím;
- i) Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím;
- j) Protokol o prevencii, potláčaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, osobitne so ženami a deťmi, dopĺňujúci Dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu;
- k) Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu;
- l) Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Na účely tohto rozhodnutia môžu fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány zahŕňať:

- a) štátnych aktérov;
- b) iných aktérov, ktorí majú účinnú kontrolu alebo právomoc nad daným územím;
- c) iných neštátnych aktérov.

4. Pri zostavovaní alebo zmene zoznamu uvedeného v prílohe, pokiaľ ide o iných neštátnych aktérov podľa odseku 3 písm. c), Rada zohľadní najmä tieto osobitné prvky:

- a) ciele spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky stanovené v článku 21 Zmluvy o EÚ; a
- b) závažnosť a/alebo vplyv zneužívania.

Článok 2

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabránenie vstupu na svoje územia alebo prechodu cez svoje územia:
 - a) fyzickým osobám, ktoré sú zodpovedné za činy uvedené v článku 1 ods. 1;
 - b) fyzickým osobám, ktoré poskytujú finančnú, technickú alebo materiálnu podporu alebo sa inak podieľajú na činoch uvedených v článku 1 ods. 1, a to aj formou plánovania, riadenia, nariaďovania, prípravy, uľahčovania alebo povzbudzovania takýchto činov alebo formou napomáhania takýmto činom;
 - c) fyzickým osobám, ktoré sú spojené s osobami, na ktoré sa vzťahujú písmená a) a b);ako sa uvádza v prílohe.
2. Odsekom 1 sa členským štátom neukladá povinnosť odmietnuť vstup svojim štátnym príslušníkom na svoje územie.
3. Odsekom 1 nie sú dotknuté prípady, keď je členský štát viazaný záväzkom medzinárodného práva, a to:
 - a) ak je hostiteľskou krajinou medzinárodnej medzivládnej organizácie;
 - b) ak je hostiteľskou krajinou medzinárodnej konferencie zvolanej Organizáciou Spojených národov alebo zvolanej pod jej záštitou;
 - c) podľa mnohostrannej dohody, ktorou sa priznávajú výsady a imunity; alebo
 - d) na základe Zmluvy o zmierení z roku 1929 (Lateránska dohoda), ktorú uzavrela Svätá stolica (Vatikánsky mestský štát) a Taliansko.
4. Odsek 3 sa považuje za uplatniteľný aj v prípadoch, keď je členský štát hostiteľskou krajinou Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE).
5. Rada bude náležite informovaná o všetkých prípadoch, v ktorých členský štát udelí výnimku podľa odsekov 3 alebo 4.
6. Členské štáty môžu z opatrení uložených v odseku 1 udeliť výnimky, ak je vycestovanie odôvodnené naliehavou humanitárnou potrebou alebo účasťou na medzivládnych zasadnutiach alebo na zasadnutiach, ktoré podporuje alebo organizuje Únia alebo ktoré organizuje členský štát predsedajúci OBSE a na ktorých sa vedie politický dialóg, ktorým sa priamo podporujú politické ciele reštriktívnych opatrení vrátane ukončenia závažného porušovania a zneužívania ľudských práv a rozvoja ľudských práv.
7. Členské štáty môžu tiež udeliť výnimky z opatrení uložených podľa odseku 1, ak je vstup alebo prechod potrebný na účely súdneho konania.
8. Členský štát, ktorý si želá udeliť výnimky uvedené v odseku 6 alebo 7, to písomne oznámi Rade. Výnimka sa považuje za udelenú, pokiaľ jeden alebo viacerí členovia Rady písomne nevznesú námietku do dvoch pracovných dní od doručenia oznámenia o navrhovanej výnimke. V prípade, že jeden alebo viacerí členovia Rady vznesú námietku, môže Rada kvalifikovanou väčšinou rozhodnúť o udelení navrhovanej výnimky.
9. Ak členský štát podľa odseku 3, 4, 6, 7 alebo 8 povolí osobám uvedeným na zozname v prílohe vstup na svoje územie alebo prechod cezeň, toto povolenie sa prísne obmedzí na účel, na ktorý bolo udelené, a na osoby, ktorých sa priamo týka.

Článok 3

1. Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria:
 - a) fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré sú zodpovedné za činy uvedené v článku 1 ods. 1;
 - b) fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré poskytujú finančnú, technickú alebo materiálnu podporu alebo sa inak podieľajú na činoch uvedených v článku 1 ods. 1, a to aj formou plánovania, riadenia, nariaďovania, prípravy, uľahčovania alebo povzbudzovania takýchto činov alebo formou napomáhania takýmto činom;

- c) fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré sú spojené s fyzickými alebo právnickými osobami, subjektmi alebo orgánmi uvedenými v písmenách a) a b);

uvedeným na zozname v prílohe, alebo sú v ich vlastníctve, držbe alebo pod ich kontrolou.

2. Fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom uvedeným v zozname v prílohe, a ani v ich prospech, sa priamo ani nepriamo nesprístupnia žiadne finančné prostriedky ani hospodárske zdroje.

3. Odchylné od odsekov 1 a 2 môžu príslušné orgány členských štátov povoliť uvoľnenie určitých zmrazených finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov alebo sprístupnenie určitých finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov za takých podmienok, ktoré považujú za vhodné, a to po tom, ako rozhodnú, že dané finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje sú:

- a) nevyhnutné na uspokojenie základných potrieb fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov uvedených v zozname v prílohe a nezaopatrených rodinných príslušníkov týchto fyzických osôb vrátane platieb za potraviny, nájom alebo hypotéku, lieky a lekárske ošetrovanie, úhradu daní, poisťného a poplatkov za verejnoprospešné služby;
- b) určené výlučne na úhradu primeraných honorárov alebo náhradu výdavkov, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním právnych služieb;
- c) určené výlučne na úhradu poplatkov alebo nákladov na služby spojené s bežným vedením alebo správou zmrazených finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov;
- d) potrebné na mimoriadne výdavky pod podmienkou, že relevantný príslušný orgán oznámil príslušným orgánom ostatných členských štátov a Komisii aspoň dva týždne pred udelením povolenia dôvody, na základe ktorých sa domnieva, že by osobitné povolenie malo byť udelené; alebo
- e) určené na úhradu na účet alebo z účtu diplomatickej alebo konzulárnej misie alebo medzinárodnej organizácie, ktorá požíva imunity v súlade s medzinárodným právom, pokiaľ sa takéto platby majú použiť na oficiálne účely diplomatickej alebo konzulárnej misie alebo medzinárodnej organizácie.

Dotknutý členský štát informuje ostatné členské štáty a Komisiu o každom povolení udelenom podľa tohto odseku.

4. Odchylné od odseku 1 môžu príslušné orgány členských štátov povoliť uvoľnenie určitých zmrazených finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) na finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje sa vzťahuje arbitrážne rozhodnutie vydané pred dátumom zaradenia fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov uvedených v odseku 1 do zoznamu v prílohe, alebo súdne alebo správne rozhodnutie vydané v Únii, alebo súdne rozhodnutie vykonateľné v dotknutom členskom štáte pred uvedeným dátumom alebo po ňom;
- b) finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje sa použijú výlučne na uspokojenie pohľadávok zabezpečených takýmto rozhodnutím alebo uznaných za platné v takomto rozhodnutí v rámci obmedzení stanovených uplatniteľnými zákonmi a právnymi predpismi, ktorými sú upravené práva osôb s takýmto pohľadávkami;
- c) rozhodnutie nie je v prospech fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, ktoré sú uvedené v prílohe; a
- d) uznanie rozhodnutia nie je v rozpore s verejným poriadkom v dotknutom členskom štáte.

Dotknutý členský štát informuje ostatné členské štáty a Komisiu o každom povolení udelenom podľa tohto odseku.

5. Odsek 1 nebráni tomu, aby fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány uvedené na zozname v prílohe vykonali platbu splatnú na základe zmluvy, dohody alebo záväzku, ktoré sa uzavreli alebo vznikli pred dátumom, keď boli takáto fyzická alebo právnická osoba, subjekt alebo orgán zaradené do zoznamu, pod podmienkou, že dotknutý členský štát dospel k záveru, že príjmom platby nie je priamo ani nepriamo fyzická alebo právnická osoba, subjekt alebo orgán uvedené v odseku 1.

6. Odsek 2 sa neuplatňuje, keď sa na zmrazené účty pripisujú:

- a) úroky alebo iné výnosy z týchto účtov;

- b) platby splatné na základe zmlúv, dohôd alebo záväzkov, ktoré sa uzavreli alebo vznikli pred dátumom, ku ktorému sa na tieto účty začali vzťahovať opatrenia stanovené v odsekoch 1 a 2; alebo
- c) platby splatné na základe súdnych, správnych alebo arbitrážnych rozhodnutí vydaných v Únii alebo vykonateľných v dotknutom členskom štáte pod podmienkou, že sa na všetky takéto úroky, iné výnosy a platby naďalej vzťahujú opatrenia stanovené v odseku 1.

Článok 4

1. Odchyľne od článku 3 ods. 1 a 2 môžu príslušné orgány členských štátov povoliť uvoľnenie určitých zmrazených finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov, alebo sprístupnenie určitých finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov za takých podmienok, ktoré považujú za vhodné, a to po tom, ako rozhodnú, že poskytnutie takýchto finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov je potrebné na humanitárne účely, akými sú napríklad poskytnutie alebo uľahčenie poskytnutia pomoci vrátane dodania liekov a potravín alebo prevoz humanitárnych pracovníkov a súvisiacej pomoci alebo na evakuácie.

2. Dotknutý členský štát informuje ostatné členské štáty a Komisiu o každom povolení udelenom podľa tohto článku do štyroch týždňov po udelení povolenia.

Článok 5

1. Rada, konajúc jednomyseľne, na návrh členského štátu alebo vysokého predstaviteľa, zostavuje zoznam uvedený v prílohe a vykonáva v ňom zmeny.

2. Rada oznámi rozhodnutia uvedené v odseku 1 vrátane dôvodov zaradenia na zoznam dotknutej fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu buď priamo, ak je ich adresa známa, alebo prostredníctvom uverejnenia oznámenia, a poskytne tak uvedenej fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu možnosť vyjadriť pripomienky.

3. Ak sa predložia pripomienky alebo zásadné nové dôkazy, Rada preskúma rozhodnutia uvedené v odseku 1 a dotknutú fyzickú alebo právnickú osobu, subjekt alebo orgán o tom zodpovedajúcim spôsobom informuje.

Článok 6

1. V prílohe sa uvádzajú dôvody zaradenia fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov do zoznamu podľa článkov 2 a 3.

2. V prílohe sa uvádzajú informácie potrebné na identifikáciu dotknutých fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, ak sú dostupné. Pokiaľ ide o fyzické osoby, takéto informácie môžu zahŕňať: mená a prezývky; dátum a miesto narodenia; štátnu príslušnosť; číslo cestovného pasu a číslo preukazu totožnosti; pohlavie; adresu, ak je známa; a funkciu alebo povolanie. V prípade právnických osôb, subjektov alebo orgánov môžu takéto informácie zahŕňať názvy, miesto a dátum registrácie, registračné číslo a miesto podnikania.

Článok 7

1. Rada a vysoký predstaviteľ na účely plnenia svojich úloh podľa tohto rozhodnutia spracúvajú osobné údaje, a to najmä:

- a) pokiaľ ide o Radu pri príprave a vykonávaní zmien prílohy;
- b) pokiaľ ide o vysokého predstaviteľa pri príprave zmien prílohy.

2. Rada a vysoký predstaviteľ môžu v relevantných prípadoch príslušné údaje týkajúce sa trestných činov spáchaných fyzickými osobami zaradenými do zoznamu a údaje týkajúce sa odsúdení za trestné činy alebo bezpečnostných opatrení vzťahujúcich sa na takéto osoby spracúvať iba v rozsahu nevyhnutnom na prípravu prílohy.

3. Na účely tohto rozhodnutia Rada a vysoký predstaviteľ konajú ako prevádzkovateľ v zmysle článku 3 bodu 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ⁽¹⁾ s cieľom zabezpečiť, aby dotknuté fyzické osoby mohli uplatňovať svoje práva podľa nariadenia (EÚ) 2018/1725.

Článok 8

Neuznajú sa žiadne nároky v súvislosti so žiadnou zmluvou alebo transakciou, ktorých plnenie bolo priamo alebo nepriamo, úplne alebo čiastočne dotknuté opatreniami uloženými podľa tohto rozhodnutia, vrátane nárokov na náhradu škody alebo akýchkoľvek iných nárokov tohto druhu, ako je napríklad nárok na kompenzáciu alebo pohľadávka so zárukou, predovšetkým nárok na predĺženie platnosti alebo vyplatenie dlhopisu alebo záruky alebo sľubu odškodnenia, najmä finančnej záruky alebo finančného zabezpečenia v akejkoľvek forme, ak ich predložia:

- a) označené fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány uvedené v zozname v prílohe;
- b) akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, subjekt alebo orgán konajúce prostredníctvom alebo v mene niektorej z fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov uvedených v písmene a).

Článok 9

Na dosiahnutie čo najväčšieho účinku opatrení uvedených v tomto rozhodnutí Únia vyzýva tretie štáty, aby prijali reštriktívne opatrenia podobné tým, ktoré sa stanovujú v tomto rozhodnutí.

Článok 10

Toto rozhodnutie sa uplatňuje do 8. decembra 2023 a podlieha neustálemu preskúmaniu. Opatrenia stanovené v článkoch 2 a 3 sa uplatňujú vo vzťahu k fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom a orgánom uvedeným na zozname v prílohe do 8. decembra 2021.

Článok 11

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 7. decembra 2020

Za Radu

predseda

J. BORRELL FONTELLES

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

PRÍLOHA

Zoznam fyzických a právnických osôb, subjektov a orgánov podľa článkov 2 a 3

- A. Fyzické osoby
 - B. Právnické osoby, subjekty a orgány
-